

Think Pink-konsernets vekst og fall

Store mengder avfall står i brann i Botkyrka utenfor Stockholm. Grunneieren anslår at det dreier seg om førti tusen tonn, selv om avfallsaktøren NMT Think Pink ifølge Svenska Dagbladet bare hadde tillatelse til å lagre ti tusen tonn avfall der. Hvor mye det faktisk var vil aldri komme for en dag, siden avfallet nå er i ferd med å forkulles.

AV ASTRI KLØVSTAD

Det enorme avfallsberget i Kagghamra i Botkyrka kommune begynte å brenne i høst, og siden lille julaften har redningsmannskaper hatt innsats der. På grunn av fare for skred ved påføring av store mengder vann og belastning av bakken, og fare for forurensning med slokkevannet, har slokningsarbeidet vært satt på vent fram til midten av januar. Først da forelå det grunnundersøkelser som viste at arbeidet kunne starte.

– Prognosen er at alt skal være slukket senest om åtte uker, sa Mikael Nygren, operativ leder for Södertörns brandförsvärsförbund til Mitt i Stockholm 18. januar, men han antydet at de kan være i mål allerede etter fire uker. Planen er å dekke brannen med sand eller annet materiale.

IKKE KRAV OM TILLATELSE

Botkyrka kommune skriver på sin nettside at de forsøkte å få virksomheten der avvirket allerede i 2015.

– Kommunen vedtok et pålegg om at anlegget i Kagghamra skulle tømmes og ikke tillates å ta imot mer avfall. Men pålegget ble anket til Länsstyrelsen som hevet kommunens vedtak og mente at kommunen hadde gått for langt i sin myndighetsutøvelse. Hadde avfallsanlegget derimot ligget på kommunal grunn, hadde vi hatt mulighet til å si opp leieavtalen med foretaket som drev virksomheten, skriver kommunen.

Det opplyses også at avfallshåndteringen på Kagghamra ikke er av kategorien «tillatelsespliktig», men er derimot en «meldepliktig» virksomhet. Her har kommunen et tilsynsansvar. For «tillatelsespliktige»

«SOPTIPP»: Avfallshaugen i Botkyrka kommune utenfor Stockholm har brent siden slutten av november. Foto: Alexander Mahmoud

virksomheter er det Länsstyrelsen som bedriver tilsyn.

– For denne virksomheten gjelder altså en omvendt bevisbyrde, det vil si at det er den som driver virksomheten som har ansvaret for hva som finnes i haugen og som skal bedrive egenkontroll for sin virksomhet. Som utøver av virksomheten må man derfor kontinuerlig planlegge og kontrollere driften for å motvirke og forebygge skadelige effekter. Denne egenkontrollen innebærer blant annet at man må kjenne til hvilke krav som lover og andre regler stiller til virksomheten og sikre at det ikke finnes skadelige materialer der. En slik egenkontroll skal være skriftlig dokumentert og kunne oppvises ved besøk av tilsynsmyndighet. Det er utøveren av virksomheten og ikke kommunen som har ansvar for innholdet i haugen, kan man lese

på kommunens nettside. Hvorvidt foretaket har kunnet oppvise slik dokumentasjon ved eventuelle tilsyn, finnes det ikke opplysninger om. Isteden viser kommunen til at foregår en politietterforskning, og at det derfor ikke kan gis flere opplysninger foreløpig. For i høst ble altså foretaket anmeldt.

RASKTVOKSENDE SELSKAP

Det er NM Trading og Transport som driver avfallshåndteringen i Kagghamra, og foretaket har tilsvarende virksomhet på flere andre steder i Sverige. NM Trading og Transport er datterselskap til konsernet NMT Think Pink. Og mens NMT Think Pink i sin helhet eies av den selvutnevnte «Queen of Trash», Bella Nilsson, drives mesteparten av virksomheten av datterselskapet NM Trading og Transport der også Bella

Nilssons mann, Thomas Nilsson, er involvert. NMT Think Pink har i tillegg to andre datterselskaper; Resurs-Recycling i Stockholm AB og Sverige Säcken AB.

I følge Svenska Dagbladet oppsto NMT Think Pink i 2016, da ekteparet Nilsson døpte om sitt daværende gjenvinningselskap, gjorde avfall trendy og markedsførte seg med rosa design. Ganske fort ble de rosa innsamlingssekkene et kjent innslag i Stockholms gater. To ganger har NMT Trading og Transport fått næringslivsavisen Dagens Industris Gasellepris, som deles ut til de raskest voksende foretakene i Sverige hvert år. I 2019 omsatte foretaket for drøyt 129 millioner kroner og hadde et overskudd på 9,3 millioner, noe som førte til utbytteutdeling til morselskapet på fem millioner. Selv tok Bella Nilsson ut et utbytte på 12 millioner.

– Sjampanjeglass, prangende båter, en rosa SUV. Det bildet Bella Nilsson tegnet av NMT-konsernet i sosiale medier avviker sterkt fra synet som nå møter de som besøker de

røyklagte åkrene i Kagghamra, skriver Svenska Dagbladet.

Avisa Expressen forteller at Think Pink også har enorme berg av usortert grovavfall i Rölfors utenfor Laxå, Dannemora i Östhammars kommun, Hova i Gullspångs kommun, Kjula i Eskilstuna og Skultuna i Vesterås kommun i tillegg til i Botkyrka.

AVFALL FLYTTET RUNDT, DUMPET ELLER GRAVD NED

I september ble Bella Nilsson, hennes mann og en tredje person som jobbet som konsulent arrestert, mistenkt for grov miljøkriminalitet. Selskapet anklages blant annet for å ha lagret dobbelt så mye avfall som tillatt, uten å gjenvinne det. Isteden skal avfallet ha blitt flyttet rundt mellom ulike anlegg.

Ifølge aktor Kristina Persson har NMT-konsernets avfall i mange tilfeller blitt gravd ned eller dumpet på helt andre plasser enn selskapet har hatt tillatelse til. På hvilke steder dette skal ha skjedd, vil ikke aktor inn på av hensyn til etterforskningen. Men de første mistankene mot paret oppstod under en etterforskning i Värmland. – Det begynte med at det ble oppdaget nedgravd avfall utenfor Karlstad, sa Persson til Svenska Dagbladet.

SØPPELDRONNING: Innehaveren av NMT Think Pink, Bella Nilsson, omtaler seg selv som the Queen of Trash. Profilbilde fra Facebook.

100% ELEKTRISK RENOVATIONSBI

Phoenix Danmark A/S
Dalager 15
DK-2605 Br ndby

Tel: +45 43 42 52 82
E-mail: info@phoenixdanmark.dk
website: www.phoenixdanmark.dk

INSTAGRAM: Bella Nilsson profilerte seg selv og selskapet sitt hyppig på sosiale medier.

»»»» I løpet av denne etterforskningen fikk politiet opp øynene for NMT-konsernets virksomhet på flere steder i landet. Totalt er i dag fire personer mistenkt, i tillegg til Bella og Thomas Nilsson. I tre tilfeller gjelder mistanken miljøkriminalitet, og i ett tilfelle grov hvitvasking av penger. Bella Nilsson og hennes mann nekter for å ha gjort noe ulovlig, skriver Svenska Dagbladet.

Expressen fortalte i september om hvordan Think Pink har benyttet seg av to konsulenter som tidligere er dømt for grov kriminalitet, blant annet mordbrann og omfattende skattebedrageri. Konsulentene har også jobbet hos selskapet LMAG, som var innblandet i batteriskandalen som førte til at fire menn fikk fengselsdommer tidligere i vår.

KONKURS

I oktober begjærte Bella Nilsson NM Trading og Transport konkurs. Det er også innledet konkurs i et av de andre datterselskapene, Resurs-Recycling i Stockholm AB.

Advokat Morgan Kvarnström i advokatfirmaet WE Advokater er utnevnt til konkursforvalter. Like etter at han fikk oppdraget, kommenterte han til Expressen:

– Jeg har konstatert at virksomheten har stoppet helt opp. I oktober har mange av de ansatte sluttet og mange leasingselskaper som har eid maskinene hos NMT har hentet disse. Det som er igjen av virksomheten er stort sett gjeld. Og så søppelberget da.

Bella Nilsson og ektemannen ble løslatt fra varetekt 13. oktober, men mistanken om miljøkriminalitet opprettholdes. I følge Svenska Dagbladets politikilder omfatter

mistankene til sammen hundretusentalls tonn byggavfall som er gravd ned eller dumpet. Politiet har jobbet med saken i et halvt år og Kristina Persson kan ikke uttale seg om når de vil være klare til å ta ut en tiltale.

PLAGSOM RØYK

Røyken fra brannen i Botkyrka der det usorterte byggavfallet brenner sprer seg til kommunene rundt, helt inn til sentrum av Stockholm. Botkyrka kommune er når dette skrives i ferd med å sette opp målestasjoner for å analysere partikkelinnhold og måle nivået av nitrogenoksider. Så langt har det ikke vurdert som nødvendig med noen akutt evakuering, men folk i området plages av røyken og er urolige for hva de får i seg.

Brannårsaken er ikke kartlagt, men som Kretsløpets lesere vil vite, er det ikke uvanlig at det selvantenner i blandet avfall. Selvantenning har også vært antydning av flere i tilfellet i Botkyrka. Selv mener Bella Nilsson at brannen er påsatt av noen som vil henne vondt. På spørsmål fra Svenska Dagbladet om hun anser seg utsatt

for et komplott, svarer hun ja. Hun kaller politietterforskningen for en heksejakt og mener at anklagene om miljøkriminalitet er rettet mot henne og foretaket fordi noen av selskapets konkurrenter vil ha NMT bort fra markedet.

SKAL KARTLEGGE OMFANGET

– Systemet der bygg- og anleggsforetak betaler gjenvinningsbedrifter for å ta seg av det miljøfarlige avfallet deres, har gjort at avfall og rivningsmateriale er blitt en handelsvare på det mørke markedet, sier miljøjurist Margareta Svenning til Svenska Dagbladet. Her uttaler hun seg generelt og ikke om mistankene til NMT-konsernet spesielt. Den som tar imot avfallet kan tjene store penger på å dumpe det istedenfor å gjenvinne det på korrekt måte.

Fenomenet er velkjent internasjonalt. Et godt kjent eksempel er den italienske mafiaen som har kontrollert avfallsbransjen i Napoli i flere tiår. Illegal avfallshåndtering betraktes som den tredje største inntektskilden for den grove organiserte kriminaliteten, nest etter handel med narkotika og våpen. Men i Sverige har man ingen sikker oversikt over hvor utbredt fenomenet er. Politiet jobber med å kartlegge det, skriver Svenska Dagbladet. ■

«...avfall og rivningsmateriale er blitt en handelsvare på det mørke markedet.»

OPPGITT: Aktor Kristina Persson har et omfattende arbeid foran seg før det kan tas ut tiltale i saken. Foto: Sveriges Radio.